

שאלות חזרה ליהידה 5 הכיבוש האשורי

שאלות ידע לחלק א

שאלות קצרות

1. כמה זמן מלך שלום בן יבש, ומי הרג אותו? (מל"ב ט"ו)
2. ציינו שניים ממלכי ישראל שמלכותם הסתיימה מכיוון שהרגו אותם. ציינו שני פרטים על תקופת מלכותם (מל"ב ט"ו).
3. מה עשה מנחם בן גדי כאשר פול מלך אשור עלה על ממלכת ישראל? (מל"ב ט"ו)
4. איזה חלק של הארץ נכבש ע"י תגלת פלאסר מלך אשור בממלכת ישראל בימי פקח בן רמליהו? (מל"ב ט"ו)
5. מה ביקש אחז מלך יהודה מתגלת פלאסר מלך אשור, מדוע ביקש זאת ומה הוא נתן לו בתמורה? (מל"ב ט"ז)
6. מה ראה אחז בדמשק ומה ציווה את אוריה הכהן? (מל"ב ט"ז)
7. באיזה אופן פגע אחז מלך יהודה בבית המקדש? (מל"ב ט"ז)
8. מה עשה הושע בן אלה כאשר שלמנאסר מלך אשור עלה על ממלכת ישראל? כתבו מה עשה בתחילה ומה עשה כעבור זמן. מה הייתה התוצאה של מעשיו? (מל"ב י"ז)
9. במה האשים שלמנאסר מלך אשור את הושע בן אלה? (מל"ב י"ז)
10. מהי הסיבה המדינית לחורבן ממלכת ישראל וליציאה לגלות בימי אשור ומהי הסיבה הדתית? (מל"ב י"ז)
11. ציינו שלושה חטאים של עם ישראל שמוזכרים בפרק י"ז (מל"ב י"ז).
12. מה קרה לאנשים שמלך אשור הושיב בערי שומרון במקום בני ישראל? כיצד פתר מלך אשור את הבעיה? (מל"ב י"ז)
13. מי היה מלך יהודה בזמן שממלכת ישראל נכבשה בידי האשורים? (מל"ב י"ח)
14. ציינו מעשים שעשה חזקיה: שני מעשים בתחום הדתי-רוחני ושני מעשים בתחום הצבאי-בטחוני (מל"ב י"ח).
15. כיצד הגיב חזקיה לתפיסת ערי יהודה בידי שלמנאסר מלך אשור? (מל"ב י"ח)
16. לשם מה שלח מלך אשור את תרתן, רב סריס ורבשקה מלכיש לירושלים? (מל"ב י"ח)
17. ציינו שתי טענות שמעלה רבשקה בנאומו לפני העם בתעלת הבריכה העליונה. (מל"ב י"ח)
18. מדוע אליקים אשר על הבית, שבנא הסופר ויואח המזכיר הגיעו קרועי בגדים לחזקיה? (מל"ב י"ח)
19. מדוע שלח חזקיה משלחת לישעיה הנביא ומה מסר ישעיה לחזקיה דרך השליחים? (מל"ב י"ט)
20. מה מבטיח ישעיה הנביא בנבואתו השנייה לחזקיה? מה קרה מיד לאחר מכן? (מל"ב י"ט)
21. כיצד הסתיים המצור האשורי על ירושלים? (מל"ב י"ט)

22. כיצד הגיב חזקיה לדברי הנבואה של ישעיה, לפיהם הוא עומד למות ממחלתו? מה ענה ה' לחזקיה באמצעות ישעיה הנביא? (מל"ב כ)

מי אמר למי ובאיזה הקשר

1. עבדך ובנך אני עליה והושיעני מכף מלך ארם ומכף מלך ישראל הקומים עלי (מל"ב ט"ז).
2. הגוים אשר הגלית ותושב בערי שמרון לא ידעו את משפט אלהי הארץ וישלח בם את האריות והנמס ממיתים אותם כאשר אינם ידעים את משפט אלהי הארץ (מל"ב י"ז).
3. הנה בטחת לך על משענת הקנה הרצון הזה על מצרים אשר יסמך איש עליו ובא בכפו ונקבה (מל"ב י"ח).
4. התערב נא את אדני את מלך אשור ואתנה לך אלפים סוסים אם תוכל לתת לך רכבים עליהם. (מל"ב י"ח).
5. המבלעדי ה' עליתי על המקום הזה להשחתו ה' אמר אלי עליה על הארץ הזאת והשחיתה. (מל"ב י"ח).
6. דבר נא אל עבדך ארמית כי שמעים אנחנו ואל תדבר עמנו יהודית באוני העם אשר על החמה. (מל"ב י"ח).
7. ולקחתי אתכם אל ארץ בארצכם ארץ דגן ותירוש ארץ לחם וכרמים ארץ זית יצהר ודבש וחיו ולא תמתו (מל"ב י"ח).
8. יום צרה ותוכחה ונאצה היום הזה כי באו בני עד משפר וכח אין ללדה (מל"ב י"ט).
9. לא יבא אל העיר הזאת ולא יורה שם חץ ולא יקדמנה מגן ולא ישפך עליה סלה (מל"ב י"ט).
10. וגנתי אל העיר הזאת להושיעה למעני ולמען דוד עבדי (מל"ב י"ט).
11. והספתי על ימין חמש עשרה שנה ומכף מלך אשור אצילך ואת העיר הזאת (מל"ב כ).

באיזה הקשר נאמר/מוזכר

- מזבח אשר בדמשק (מל"ב ט"ז)
- אריות (מל"ב י"ז)
- נחש הנחושות (מל"ב י"ח)
- משענת הקנה הרצון (מל"ב י"ח)

צינו שני פרטים על הדמויות הבאות

(מאפיין אישיותי, פעולה שעשו, קשר בינם לבין דמות אחרת, דבר שאמרו וכדו):

- מנחם בן גדי מלך ישראל (מל"ב ט"ו)
- פקחיה בן מנחם מלך ישראל (מל"ב ט"ו)
- תגלת פלאסר (מל"ב ט"ו)
- יותם בן עוזיה מלך יהודה (מל"ב ט"ו)
- אחז בן יותם מלך יהודה (מל"ב ט"ז)
- אוריה הכהן (מל"ב ט"ז)
- הושע בן אלה מלך ישראל (מל"ב י"ז)
- שלמנאסר מלך אשור (מל"ב י"ז)

- חזקיה בן אחז מלך יהודה (מל"ב י"ח)
- רבשקה (מל"ב י"ח)
- אליקים אשר על הבית, שבנא הסופר ויואח המזכיר (מל"ב י"ח)
- סנחריב מלך אשור (מל"ב י"ט)

מה קרה בכל אחד מהמקומות הבאים:

- שומרון (מל"ב י"ז)
- תעלת הברכה העליונה במסילת שדה כובס (מל"ב י"ח)

שאלת מפה

במפה שלפניכם מסומנים מקומות מהם הוגלו על ידי תגלת פלאסר מלך אשור, תושביה הצפוניים של ממלכת ישראל.

א. סמנו במפה את המקומות הבאים:

- אבל בית מעכה
- קדש
- חצור

ב. בימי איזה מלך ממלכת ישראל הגלה מלך אשור את תושביה הצפוניים של ממלכת ישראל? כיצד הסתיימה מלכותו?

על מי נאמר/מוזכר ובאיזה הקשר:

1. בימי... פלאסר מלך אשור ויקח את עיון ואת אבל בית מעכה ואת ינוח ואת קדש ואת חצור ואת הגלעד ואת הגלילה כל ארץ נפתלי וגלם אשורה (מל"ב ט"ו).
2. בימים ההם החל ה' להשליח ביהודה רצין מלך ארם ואת פקח בן רמליהו (מל"ב ט"ו).
3. ויקח... את הכסף ואת הזהב הנמצא בית ה' ובאצרות בית המלך וישלח למלך אשור שחד (מל"ב ט"ז).
4. וילך המלך... לקראת תגלת פלאסר מלך אשור ודומשק וירא את המוצב אשר בדמשק (מל"ב ט"ז).
5. ויעל מלך אשור בכל הארץ ויעל שומרון ויצר עליה שלש שנים (מל"ב י"ז).
6. ויגל את ישראל אשורה וישב אותם בחלח ובחבור נהר גוזן וערי מדי (מל"ב י"ז).

7. ויהי בתחלת שבתם שם לא יראו את ה' וישלח ה' בהם את האריות ויהיו הרגים בהם (מל"ב י"ז).
8. את ה' היו יראים ואת אלהיהם היו עבדים כמשפט הגוים אשר הגלו אתם משם (מל"ב י"ז).
9. הנני נתן בו רוח ושמע שמועה ושבו לארצו והפלתיו בחרב בארצו. (מל"ב י"ט).
10. לא יבא אל העיר הזאת ולא יורה שם חץ ולא יקדמנה מגן ולא ישפך עליה סללה. בדרך אשר יבא בזה ישוב ואל העיר הזאת לא יבא (מל"ב י"ט).
11. שמעתי את תפלתך ראיתי את דמעתך הנני רפא לך ביום השלישי תעלה בית ה' (מל"ב כ).
12. והספתי על ימך חמש עשרה שנה ומכר מלך אשור אצילך ואת העיר הזאת וגנותי על העיר הזאת למעני ולמען דוד עבדי (מל"ב כ).

שאלת ידע רחב לחלק ב

- א. בפרק י"ח מובאים דברי רבשקה לעם היושב בירושלים בימי חזקיה.
  1. מה הייתה מטרת רבשקה בנאומו?
  2. ציינו שלושה טיעונים שמביא רבשקה בדבריו כדי לשכנע את העם.
  3. מדוע ביקשו שרי חזקיה מרבשקה לדבר ארמית?
- ב. בפרקים ט"ו-י"ט אנו מוצאים ביטויים שונים לאיום האשורי כלפי ממלכות ישראל ויהודה. הביאו שתי דוגמאות לאיום זה: ציינו מי המלך המאיים, מה היה האיום ומה היו תוצאותיו.

שאלות העמקה והרחבה לחלק ג

ישראל והעמים

- יחסיו של עם ישראל עם העמים הסובבים אותו השפיעו במידה רבה על מצבו הדתי-רוחני ועל מצבו הצבאי-מדיני.
- א. מה הייתה התוצאה הצבאית-מדינית של הכיבוש האשורי על ממלכת ישראל? מה הייתה התוצאה הצבאית-מדינית של הכיבוש האשורי על ממלכת יהודה? מה גרם בסופו של דבר להסרת האיום האשורי על יהודה בימי חזקיה?
  - ב. אחז מלך יהודה וחזקיה מלך יהודה הגיבו בדרך שונה לכיבוש האשורי. כתבו מה היה ההבדל בין התגובות של כל אחד מהמלכים? הסבירו כיצד המצב הדתי בימי כל מלך משקף את דרכם המדינית השונה?
  - ג. פרקים רבים בספר מלכים מתארים את היחסים בין ישראל לעמים. סעיפים א' וב' עוסקים בקורות ממלכת ישראל וקורות ממלכת יהודה בימי הכיבוש האשורי. הביאו דוגמה נוספת ליחסים מתוחים בין ישראל לעמי הסביבה (שלא הוזכרה בסעיפים א' וב') וכתבו כיצד פגע הדבר בממלכת ישראל או יהודה. הביאו דוגמה מספר מלכים לקשר חיובי בין אחד מעמי האזור לממלכת ישראל או יהודה. כתבו במה סייע קשר זה. כתבו שלושה משפטי סיכום המתארים את הקשר בין ישראל לעמים כפי שניתן ללמוד מסעיפים א' וב' ומן הדוגמאות שהבאתם.